

Met eigenwijs fokkerijbeleid is Helge Brost op weg naar hoge producties

400 koeien op stro

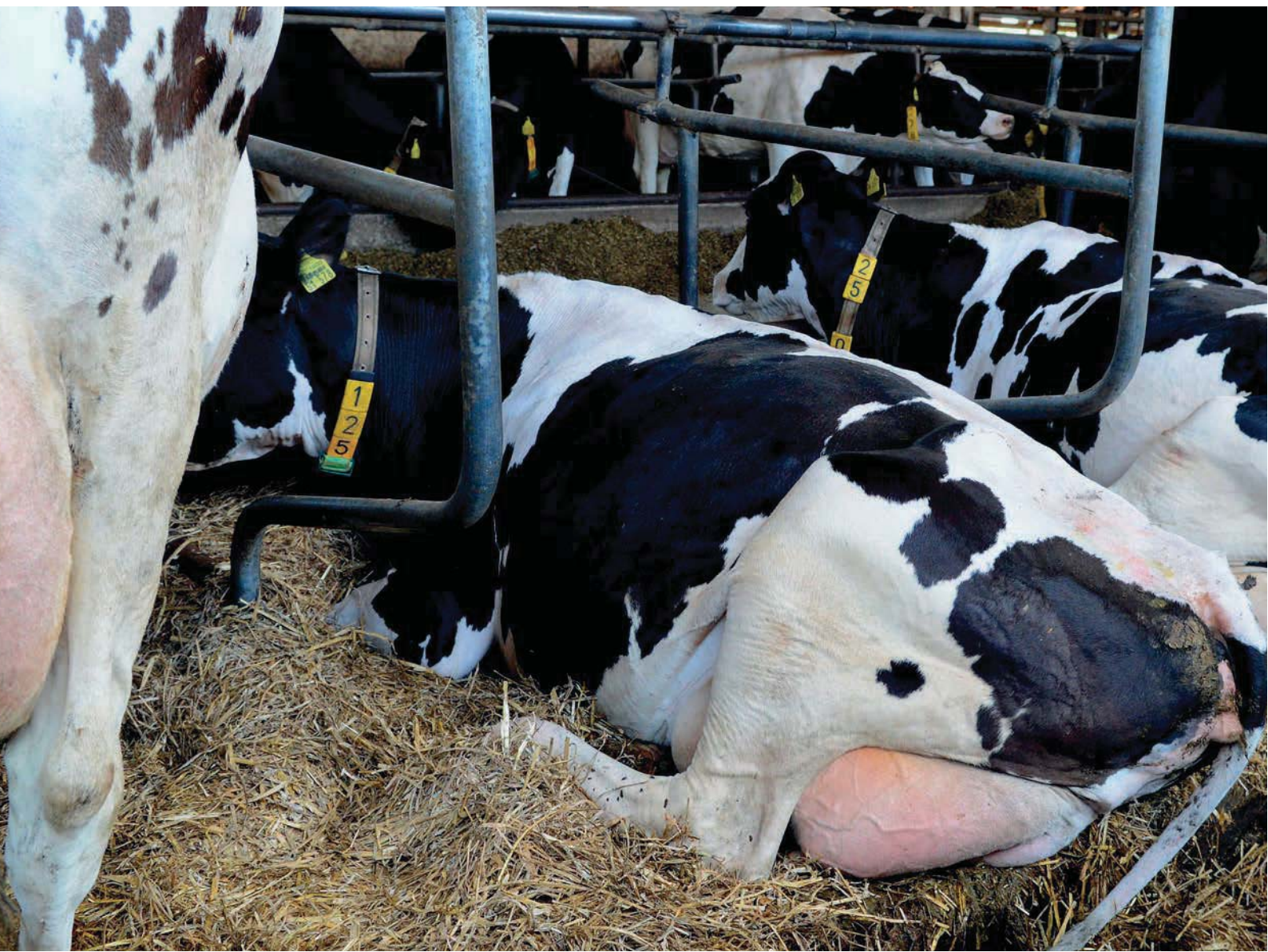
Helge Brost wil graag doorgroeien naar een productie van meer dan 10.000 kg per koe per jaar. De oude stallen van het bedrijf in voormalig Oost-Duitsland zijn de belangrijkste beperkende factor voor de ambities van de gedreven bedrijfsleider.

tekst **Ivonne Stienezen**

Bedrijfsleider Helge Brost is een echte koeienman. Wanneer hij met een bezoeker door de stal van 'zijn' bedrijf in het Duitse Bienstädt loopt, loopt hij niet over de voergang, maar tussen de koeien door, die hem rustig laten passeren of die lekker in het dikke pak stro blijven liggen. Om de haverklap staat hij even stil om enthousiast te vertellen over een koe. Wie is haar vader, uit welke koefamilie komt ze,

hoe is ze gebouwd, hoe zijn haar prestaties? Ook al lopen er 400 stuks melkvee in de stal, Brost kent al zijn koeien. 'Fokkerij is mijn hobby', vertelt de enthousiaste Brost. 'Ik maak de stierkeuze meer op basis van koefamilie dan op basis van melkproductie. Ook gebruik ik inmiddels tien jaar het aAa-systeem.' Die stierkeuze is gerust eigenwijs te noemen. In het spermavot van Agrar Bienstädt zit

sperma van in totaal wel 50 stieren, 800 rietjes in totaal. De veehouder kiest daarbij het liefst voor sperma van fokstieren. Hij gebruikt ook gerust oude stieren, zoals de Amerikaanse stier Bote (v. Bootmaker), geboren in 1976. 'Ik ga bij de stierkeuze vaak een paar generaties terug. Die stieren zijn beproefd en ze zijn vaak ook nog goedkoper. Maar op basis van hun afstamming zijn ze wel actueel. Ik kies bijvoorbeeld een stier die uit de nu erg populaire Amerikaanse Augustfamilie komt.' De resultaten van dit fokbeleid leveren koeien op die voldoen aan de wensen van Brost. 'Ik wil graag ronde, brede koeien, die genoeg kunnen vreten. Dat vind ik zelfs belangrijker dan een mooie uier.' De vaarzen kalven op een leeftijd van twee jaar. 'Ze zijn dan nog niet uitgegroeid en kunnen nog niet zoveel vreten. Daarom vind ik een dagproductie van 28 tot 30

Helge Brost

Als bedrijfsleider van melkveebedrijf Agrar GmbH Bienstädt is Helge Brost verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op het bedrijf. De stallen op het voormalige DDR-staatsbedrijf zijn toe aan vervanging.

Aantal stuks melkvee:	400
Melkproductie:	9350 4,15 3,45
Aantal stuks jongvee:	400
Aantal meststieren:	400
Hoeveelheid land:	650 hectare

Extra foto's

Meer foto's zijn te vinden in de Veeteelt-app en op www.veeteelt.nl.

Alleen de droge koeien en hoogdrachtige vaarsen krijgen uitloop

liter genoeg voor een vaars. Ik vind dat een vaars die meteen al 40 kg melk produceert, veel te snel veroudert. Het liefst zie ik bij een vaars een productie van 8000 kg. Vanaf de tweede lactatie zie ik ze graag doorgroeien naar een productie van 10.000 kg of meer.'

Een hoge levensproductie vindt Brost erg belangrijk, net als een hoge score voor exterieur. Wat betreft die levensduur, de twee eerste honderdtonners zijn een feit. 'Dit is pas het begin', stelt de ambitieuze bedrijfsleider.

Veel werk door stro

Agrar GmbH Bienstädt is een besloten vennootschap in de deelstaat Thüringen, vlakbij Erfurt, en maakt onderdeel uit van een grote agrarische holding. Naast melkveebedrijf Bienstädt zijn er nog een varkens- en akkerbouwbedrijf, een biogasinstallatie, een slagerij en een toerismetak. In totaal werken er bij de hele holding 80 medewerkers, waarvan er 17 verantwoordelijk zijn voor de rundveetak en het bijbehorende land. Brost is de bedrijfsleider op Bienstädt en daarmee verantwoordelijk voor het rundvee. Het bedrijf heeft in totaal 1200 runderen, 400 melkkoeien, 400 stuks jongvee, waarvan er jaarlijks tussen de 60 en 80 worden verkocht, en 400 meststieren. Wekelijks gaan twee meststieren naar de eigen slagerij, de overige dieren gaan naar een andere slachterij, op een leeftijd van 20 maanden.

De stallen van het voormalige DDR-staatsbedrijf zijn duidelijke toe aan vervanging. Nieuwbouwplannen zijn al in een gevorderd stadium, maar de lage melkprizen zetten een rem op de uitvoering. Een groot deel van de huidige melkveestal bestaat uit voerligboxen en de 2x12 visgraatmelkstal is in het centrum van de stal gelegen. Het melken kost vijf uur per keer. 'De melkstal is oud en te klein', verontschuldigt Brost zich. 'We moeten het er nu nog mee doen.' Ook de voerligboxenstal met stro vraagt veel arbeid. 'We hebben hier veel handwerk, daarom hebben we behoorlijk veel personeel.' Brost vindt het belangrijk dat de koeien op stro lopen, van de 1200 aanwezige runderen lopen er 900 op stro. Het hele bedrijf verbruikt 10.000 grote balen stro per jaar. 'Stro zorgt voor goede mest en dat komt de bodem ten goede.'

Een nadeel van het dikke pak stro in de stal is de infectiedruk in de stal en dan met name op het gebied van uiergezondheid. 'We komen er daardoor niet onderuit om alle koeien met antibiotica droog te zetten. En ons celgetal ligt gemiddeld op 250.000 cellen per milliliter', verklaart Brost. 'Moet ik ze dan op rubbermatten leggen?', verzucht hij. 'Dan hebben we misschien een celgetal van 180.000, maar wel veel koeien met dikke gewrichten. Die hebben we nu nooit.' In de nieuwe stal kiest Brost zeker weer voor stro, maar wel zo dat het minder werk kost dan nu.

Links: het melkvee ligt op een dik pak stro, dikke hakken komen niet voor

Onder: de kalveren krijgen onbeperkt aangezuurde volle melk voor een optimale groei

Door de voerligboxen is er onvoldoende vreetcapaciteit voor een hoge melkproductie

Brost werkt inmiddels vijftien jaar als bedrijfsleider in Bienstädt. 'We begonnen met een totaal van 850 dieren. Inmiddels zit de stal zo vol dat er geen dier meer bij past. Dat komt ook omdat we voorsorteren op de nieuwbouwplannen. We willen in de nieuwe stal ruimte voor 500 melkkoeien.' Verder wil het bedrijf de ruimte voor het afkalven uitbreiden en meer ruimte in de droge koeienstal. Ook een nieuwe melkstal staat hoog op de wensenlijst; zoals het er nu naar uitziet wordt het een buitenmelker met 40 standen.

In de nieuwe stal komt een dik pak stro in ruimere diepstrooiselboxen. De huidige voerligboxen hebben geen diep ligbed en daarom ligt nu best veel stro op de dichte vloer. 'Klouwproblemen hebben we helaas genoeg. Dat komt doordat de koeien te veel in de mest lopen.'

Stal beperkt productie

De indeling van de huidige stal is volgens Brost een belangrijke reden dat de gemid-

delde productie niet boven de 10.000 kg per koe per jaar ligt, maar op zo'n 9300 kg. 'Onze veestapel zou het wel aankunnen om meer melk te geven, maar dat kan niet in deze stal. Vanwege de voerligboxen kunnen de koeien niet op elk gewenst moment vreten, omdat de vreetplekken worden bezet door liggende koeien. Daarom ben ik voor nu blij met deze productie.' Ook de gemiddelde productie bij afvoer van 25.000 kg is te laag naar Brost zijn zin, maar ook dat kan hij goed verklaren: 'In Thüringen hebben we een saneringsprogramma voor ibr gehad, waarbij 50 dieren die op ons bedrijf ooit besmet zijn geweest, zijn afgevoerd. Dat betekent dat we nu relatief veel jonge dieren melken. Daarom kan ik mijn strategie nog niet laten zien met cijfers. Ik hoop volgend jaar op 27.000 te zitten en dan door te groeien boven de 30.000 kilogram.'

Om koeien te krijgen die deze melkproductie aankunnen, krijgen de nuchtere vaarskalveren onbeperkt aangezuurde

volle melk. Ze zijn tijdens die periode van drie tot vier weken individueel gehuisvest in iglo's. 'Ik vind dat ze op volle melk beter groeien dan bij melkpoeder en ook minder ziek zijn.' De groei houdt Brost goed bij. Alle kalveren worden gewogen bij de geboorte, wanneer ze van de iglo's naar de groepshuisvesting gaan en wanneer ze naar de jongveestal verhuizen.

In de groepshuisvesting krijgen de kalveren melk via een kalverdrinkautomaat. Daarnaast krijgen ze een zelfgeteelde mix van maïs, erwten, granen en melasse, aangevuld met stro en mineralen. Die voedermiddelen worden verbouwd op de bijna 650 hectare die bij het melkveebedrijf hoort. 'De kalveren krijgen geen kuilgras, daar worden ze dik van', is de ervaring van Brost. De kalveren zijn gehuisvest in oude gebouwen, die niet logisch zijn ingedeeld. 'We proberen er maar het beste van te maken', aldus Brost.

Net als de vaarskalvies blijven ook de stiertjes die op het bedrijf worden geboren, eerst tien dagen in iglo's. Ook zij krijgen daar volle melk. Daarna komen ze in groepen met twee drinkautomaten. Vervolgens verhuizen de stieren naar een stal met een volledige roostervloer om te worden afgemest met het restvoer van het melkvee. 'Zo kunnen we dat restvoer toch benutten terwijl we het niet aan het jongvee hoeven te geven.'

De stieren krijgen daarnaast maïs, geheleplantsilage van akkerbonen en bietenpulp in hun rantsoen. Op een leeftijd van 20 maanden gaan ze weg, met een geslachtsgewicht van 390 kg. Een derde van de stieren valt in de klasse R van het Seuropstelsysteem, de rest in klasse O. 'Omdat we bij het vrouwelijk vee fokken op brede dieren, zijn onze stieren voldoende bevestigd.' Ook dat is een resultaat van het eigenwijze fokbeleid van Brost. |

Het stro in de stallen levert vaste mest, die de bodem ten goede komt voor de productie van eigen voedergewassen

